

Ἡ τροφή του συνίστατο ἀπὸ καρποὺς καὶ βρασμένον γάλα· τὸ σὺνηθες ποτόν του ἦτο τὸ τέιον, τὰ δὲ ἀφρώδη ποτὰ ἀπέρριπτεν ἐπιμόνως. Μεταξὺ τῶν ἠγνωστῶν του ἠγάπα πρὸ πάντων τὴν μάγειρον καὶ τὸν ὑπηρέτην τὸν ἐπιφορτισμένον νὰ φροντίζῃ δι' αὐτόν. Τοὺς ἐγνώριζεν ἐκ τῶν βημάτων αὐτῶν, καὶ ἐδείκνυε μεγάλην χαρὰν ὅτε ἐπλησίαζον. Ἀμα τοὺς ἐβλεπεν, ἐξέπεμπε κραυγὴν ὑπόκωφον ἐκφράζων οὕτω τὴν εὐχαρίστησίν του· ὁσάκις ἐπλησίαζον, ἔτρεχε πλησίον των, ἀνέβαινε ἐπὶ τῶν γονάτων ἢ τῶν ὤμων των, καὶ τοῖς ἔκαμε μυρία χαϊδεύματα.

Δυστυχῶς ὁ πίθηκος οὗτος πρωίμως ἐξέλιπεν ἀπὸ τὰς παρατηρήσεις τῶν φυσιοδίφων, ἀποθανὼν ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν του.

ΑΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΤΗΝΑ.

¹Εκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Π. Περράκη.

ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς γῆς χιλιάδες εἰδῶν ἐντόμων ὧν ἡ γονιμότης εἶναι καταπληκτικὴ (1), καὶ ἅτινα σχεδὸν πάντα ζῶσιν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν πολυτιμοτέρων φυτῶν τῶν προμηθευόντων εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν τροφήν καὶ τὴν πρὸς θέρμανσιν ἢ πρὸς οἰκοδομὴν ξυλείαν.

Ἡ ῥωμαλέα δρῦς καταδιώκεται ὑπὸ τοῦ λευκανοῦ (lucane), καὶ τοῦ κεράμβυκος (εἶδος κανθάρου) κλ. Εἰς τὴν πετελέαν προσκολλῶνται οἱ καταστρεπτικοὶ σκόλοπες. Ἡ ἐλάτη καὶ ἡ πεύκη καταστρέφονται ὑπὸ τῶν βοστρύχων, (εἶδος πυγολαμπίδος) καὶ τοῦ κανθάρου. Τὸ δένδρον τῆς Ἀθηνᾶς, ἡ πολύτιμος ἐλαία ὑποσκάπτεται ὑπὸ τοῦ φλοιοτρίβου, ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς κατατρώγεται ὑπὸ ἀπειραρίθμων σκωλήκων τῆς μυίας τῆς ἐλαίας (daeus oleae). Ἡ ἄμπελος, εἰς τινὰ μέρη, μετὰ δυσκολίας ἀντέχει εἰς τὰς καταστροφὰς τῆς πυραλίδος. Τὰς ρίζας τοῦ σίτου καὶ τῶν λοιπῶν δημητριακῶν κατατρώγει ὁ λευκὸς σκώληξ τοῦ χρυσοκανθάρου, τὸ στέλεχος πρὶν γεννηθῇ ὁ στάχυς, καταστρέφει ἡ κηκιδόμυια, βραδύτερον δὲ ὅτε σχηματίζεται ὁ κόκκος, φθείρεται ὑπὸ τοῦ τρώκτου (σάρακα) κλ. κλ. Ἡ ἀγριοκράμβη καὶ τὰ λοιπὰ σταυροφόρα φυτὰ ἔχουσιν οὐχὶ ὀλιγωτέρους ἐχθροὺς· διάφοροι σκώληκες καταστρέφουσι τὰ φυτὰ ταῦτα μόλις φυόμενα· ἕτεροι παρὰ σιτοὶ περιμένουσι νὰ σχηματισθῇ ὁ

(1) Ἡ τρομερὰ γονιμότης τῶν ἐντόμων εἶναι ἐκ τῶν βεβαιωτέρων φαινομένων τῆς φυσικῆς ἱστορίας. Εἰς ἓνα μόνον φλοιοτρίβην ὅστις εἶναι τοσοῦτον ὀλέθριος εἰς τὴν ἐλαίαν, φυσιοδίφης τις ἐμέτρησε δύο χιλιάδας ὡς. Κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, ἵνα ἀναστρίλῃσι τὰς καταστροφὰς τοῦ αἰγιόχου, ἐδοκίμασαν εἰς τὴν ἀνατολικὴν Πρωσίαν νὰ συνάξωσι τὰ ὡς των. Ἐν μιᾷ μόνῃ ἡμέρᾳ εἰς μικρὸν δάσος συνήχθησαν τέσσαρα μύρια ἢ 180 ἑκατομμύρια περίπου. Εἰς ἕτερον δάσος τῆς ἄνω Σιλεσίας παρὰ τὰ μεθόρια τῆς Αὐστρίας συνήθροισαν ἐντὸς ἐννέα ἐβδομάδων 117 κιλόγραμμα, περιλαμβάνοντα 230 ἕως 240 ἑκατομμύρια.

λοβός ἵνα κατοικήσωσιν ἐν αὐτῷ, καὶ τρέφονται ἐκ τοῦ καρποῦ. Αἱ ῥίζαι δὲ τῶν ὀσπρίων τρώγονται ὑπὸ τῶν γρυλλοσπαλάκων καὶ ἄλλων ἐντόμων, ἐνῷ ὁ σκώληξ τοῦ βρούκου (εἶδος ἀκρίδος) ζῇ κεκρυμμένος ἐντὸς τοῦ πίσου (μπιζέλι) καὶ τῆς φακῆς τῶν ὁποίων μόνον τὸν φλοιὸν ἀφήνει ἀλώβητον.

Ἀλλὰ μήπως ἐξασφαλίζονται εἰς τὸν γεωργὸν ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἐφείσθισαν τὰ ἕντομα; Ὁχι βεβαίως· πλῆθος τρωκτικῶν ζώων, οἷων ἀρουραίων μυῶν, (maïoi) ἀγρομυῶν (campagnoi), συνήθων μυῶν, ἀφοῦ προξενήσωσι πολλὴν φθοράν εἰς τοὺς ἀγροὺς, εἰσδύουσιν εἰς τοὺς χορτοβολῶνας καὶ προξενοῦσι νέαν ζημίαν. Τίς δύναται νὰ ὑπολογίσῃ τὰς ζημίας τὰς ὁποίας ἐπιφέρουσιν εἰς τὴν γεωργίαν πᾶσαι αἱ προρρηθεῖσαι αἰτίαι;

Μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐνόησεν ἡ ἐπιστήμη ὅτι ἔχει μέγα καθήκον νὰ ἐκτελέσῃ, ὥστε πρὸ ὀλίγου ἤρχισεν ἡ σπουδὴ τῶν ζητημάτων τούτων· σήμερον λοιπὸν ἡ στατιστικὴ προσφέρει ἀτελεῖς τινὰς γνώσεις τὰς ὁποίας μετὰ περισκέψεως πρέπει νὰ ἀκολουθῶμεν.

Ἐν τούτοις τὰ παράπονα τῶν ἰδιοκτητῶν ἀμπελῶν κατὰ τῆς πυραλίδος μαρτυροῦσιν ἀρκούντως τὴν σπουδαιότητα τοῦ κακοῦ ὥς πρὸς τὰς ἀμπελούς. Εἰς δὲ τὰ δημητριακὰ ὑπελογίσθη κατ' ἐλάχιστον ἔρον εἰς τέσσαρα ἑκατομμύρια φράγκα ἡ ἀξία τοῦ σίτου, τὸν ὅποιον καταστρέφει εἰς ἓν μόνον ἔτος ὁ σκώληξ τῶν κηκιδομυῶν εἰς μίαν τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν τῆς Γαλλίας. Ὡς πρὸς τὴν ἀγριοκράμβην καθηγητὴς τις τοῦ ἀρχαίου ἀγρονομικοῦ σχολείου τῶν Βερσαλλιῶν ἀπέδειξε διὰ πειραμάτων ἐπὶ τινος συγχομιδῆς ὑπαγομένης ὑπὸ τὸ κατάστημα ἐκεῖνο· ὅτι ἐπὶ 20 λοβῶν λαμβανομένων κατὰ τύχην καὶ περιεχόντων 504 κόκκους, 296 κόκκοι μόνον ἦσαν ὕγιεις, οἱ λοιποὶ εἶχον καταβροχθισθῇ ὑπὸ τῶν ἐντόμων, ἢ μαρानθῇ ἐνεκα τῶν κεντημάτων αὐτῶν· ὅτι ἐπομένως ὑπῆρξε ζημία εἰς τὸ ἔλαιον 32. 8 τοῖς ἑκατόν· καὶ ὅτι ἐπὶ συγχομιδῆς ἥτις ἀπέφερε 4500 φράγκα, ὑπελόγισε ζημίαν 2700 φράγκα, καὶ ἐπομένως ἂν ἀπέφευγε τὴν βλάβην ταύτην, ἤθελεν ἀποφέρει 2700 φράγκα.—Ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Λατρέλ (Latreille), ἡ αἰγιθαλὶς (ποππε) κατέστρεψεν ὀλόκληρα δάση. Ἐν ἔτει 1810 τοσαύτη πλῆθὺς βοστρύχων ἀνεφάνη εἰς τὸ δάσος τοῦ Tannesbuch, κείμενον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Roër, ὥστε ἐξεδόθη διάταγμα νὰ κόψωσι τὸ δάσος καὶ νὰ καύσωσιν ἐν αὐτῷ τούτῳ τοὺς κλάδους, τὰς ῥίζας καὶ τοὺς θάμνους. Εἰς τὴν ἀνατολικὴν Πρωσσίαν ἠναγκάσθησαν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν νὰ κόψωσιν ἐκ τῶν δημοσίων δασῶν ὑπὲρ τὰ 24 ἑκατομμύρια κυβικῶν μέτρων ἑλάτης παρὰ τοὺς δασονομικοὺς νόμους, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι τὰ δένδρα ἐξηραίνοντο ἐνεκα τῶν ἐντόμων.

Ὅσον σπουδαῖαι καὶ ἂν ᾖναι αἱ ζημίαι αὗται, θαυμάζει τις πῶς δὲν εἶναι ἐτι σπουδαιότεραι, ὅταν λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν καταπληκτικὴν γονιμότητα δι' ἧς εἶναι πεπρoικισμένα τὰ καταστρεπτικὰ ταῦτα ζῶα· καὶ ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἐπρονόει διὰ τῆς σοφίας του, πρὸ πολλοῦ πᾶσα βλάστησις ἤθελεν ἐξαφανισθῇ ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς.

Γινόντι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀσθενέστατος κατὰ τοιούτων ἐχθρῶν. Τὸ πνεῦμά του δύναται νὰ καταμετρήσῃ τὴν ἀπόστασιν τῶν ἀστέρων, νὰ διατρυπήσῃ τὰ ὄρη, νὰ κινή τὸ πλοῖον ἐναντίον τῆς τρικυμίας, νὰ φονεύῃ τὰ ἄ-

γρια θηρία τῶν δασῶν ἢ νὰ τιθασσεύῃ αὐτά· ἀλλ' ἀπέναντι τῶν μυριάδων τῶν ἐντόμων τούτων ἅτινα πανταχόθεν τοῦ ὀρίζοντος ἐρχόμενα ἐπιπίπτουσι κατὰ τῶν ἀγρῶν τοὺς ὁποίους καλλιεργεῖ ἐν ἰδρῶτι, εἶναι πάντῃ ἀνίσχυρος· ὁ ὀφθαλμός του δὲν εἶναι τοσοῦτον διορατικός ὥστε νὰ βλέπῃ τοῦλάχιστον τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν· ἡ χεὶρ τοῦ ἀκατάλληλος νὰ τὰ προσβάλλῃ, καὶ ἂν ἀκόμη ἠδύνατο νὰ τὰ καταστρέφῃ καθ' ἑκατομμύρια, ταῦτα ἀναγεννῶνται κατὰ δισεκατομμύρια. Ἀνωθεν, κάτωθεν, δεξιόθεν, ἀριστερόθεν τὰ ἀπειράριθμα στίφη των διαδέχονται ἀλλήλα ἀνευ διακοπῆς. Εἰς τὸν καταστρεπτικὸν τοῦτον στρατὸν, ὅστις ὁδεύει πρὸς κατάκτησιν τῶν ἔργων τοῦ ἀνθρώπου, ἕκαστον εἶδος ἔχει τὸν μῆνα, τὴν ἡμέραν, τὴν ὥραν, τὸ δένδρον καὶ τὸ φυτὸν τοῦ· ἕκαστον γνωρίζει τὴν θέσιν του, καὶ οὐδέποτε ἀπατάται.

Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν ἤθελε καταβληθῇ εἰς τὴν ἀνισον ταύτην πάλιν, ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἔδιδεν αὐτῷ τὰ πτηνά, σύμμαχον ἰσχυρὸν καὶ πιστόν, ἐκτελοῦντα θαυμασίως τὸ ἔργον ὅπερ ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ. Ἡ προνοητικὴ αὕτη ἀποστολὴ τῶν πτηνῶν ἐθεωρεῖτο ἐπὶ πολὺ ὡς ποιητικὴ ὑπερβολή, ἀλλὰ σήμερον χάρις εἰς τὴν μελέτην τῶν νεωτέρων φυσιοδιφῶν καὶ ἰδίως τοῦ Γάλλου Florens Prévost κατατάχθη μεταξὺ τῶν βεβαιωτέρων ἀληθειῶν τῆς ἐπιστήμης.

Διὰ τῶν βοηθημάτων ἅτινα παρεχώρησαν αὐτῷ οἱ δασονόμοι τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ Στέμματος καὶ διὰ τῆς ἐπιμόνου τεσσαρακονταετοῦς μελέτης του, κατώρθωσεν ὁ σοφὸς οὗτος ἐξερευνητὴς τῆς φύσεως, νὰ ἀποδείξῃ διὰ πειραμάτων τὸν τρόπον τῆς διαθρέψεως τῶν πτηνῶν τῶν διαιτωμένων εἰς τὰ ἡμέτερα κλίματα. Ἐξετάζων μετὰ προσοχῆς τὰ λείψανα τῆς τροφῆς, ἅτινα εὗρισκεν ἐν τῷ στομάχῳ αὐτῶν, ἠδυνήθη νὰ ὀρίσῃ οὐχὶ μόνον πόσῃν ποσότητι ἐντόμων τρώγει ἕκαστον εἶδος ἀλλὰ καὶ ποῖα εἶδη ἰδιαιτέρως ἐπιδιώκει καὶ καταστρέφει, καὶ ἐπομένως ποῖα φυτὰ ὑπερασπίζεται κατὰ τῶν ἐχθρῶν των.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν σπουδαίων τούτων παρατηρήσεων ἔπεται, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς χρησιμότητος αὐτῶν εἰς τὴν γεωργίαν, τὰ 330 εἶδη τῶν πτηνῶν ἅτινα διαιτῶνται ἐν Γαλλίᾳ δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς κυρίας τάξεις.

Εἰς τὴν πρώτην τάξιν κατατάττομεν τὰ πτηνά ἅτινα εἶναι πράγματι ἐπιβλαβῆ, ὡς φρονέοντα πολλὰ ἐντομοφάγα πτηνά· τοιαῦτα εἶναι μεταξὺ τῶν ἀρπακτικῶν σχεδὸν πάντα τὰ ἡμερόβια (diurne), καὶ ἐκ τῶν παντοιοφάγων, οἱ κόρακες, αἱ κίσσαι καὶ οἱ κολοιοί. Ἐν τούτοις ἐκ τῆς γενικῆς ταύτης καταδίκης τῶν δύο τούτων ἐπιβλαβῶν τάξεων ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ νὰ ἐξαίρεσωμεν τὸν κίρκον (κιρκινέζον), οὗτινος ἕκαστον ἄτομον καταστρέφει 6000 περίπου μῦς κατ' ἔτος· πρὸς τούτοις δὲ πρέπει νὰ γείνη χάρις εἰς τὸν κορακίαν, ὅστις προσφέρει μεγάλας ἐκδουλεύσεις καταστρέφων τὸν λευκὸν σκώληκα.

Ἡ δευτέρα κλάσις περιλαμβάνει τὰ σποροφάγα ἢ ἀκριθέστερον τὰ τρεφόμενα ἐκ διπλῆς τροφῆς· διότι ἐξαίρουμένης τῆς περιστερᾶς, οὐδὲν ἄλλο πτηνὸν εἶναι ἀπλῶς σποροφάγον· πάντα τρέφονται ταυτοχρόνως ἢ κατὰ τὰς ἐποχὰς ἐκ κόκκων καὶ ἐντόμων. Εἶναι μὲν ἐπιβλαβῆ ὑπὸ τὴν πρώτην ιδιότητα ἀλλ' ὠφέλιμα ὑπὸ τὴν δευτέραν, ὥστε, κατὰ τὸν Geoffroy de Saint Hilaire, ἴσα-

σταθμίζονται αἱ ἐκδουλεύσεις τῶν μὲ τὴν ζημίαν τὴν ὁποίαν προξενοῦσι· τὰ αὐτὰ εἶναι τὰ στρουθία (σποργίτια) καὶ λοιποὶ αἰγιθαλοὶ (gros bees).

Τὸ μᾶλλον δυσφημούμενον ἐκ τῶν ὑπόπτων τούτων πτηνῶν εἶναι τὸ στρουθίον τοσάκις κατηγορηθὲν ὅτι εἶναι ἀναιδὲς κλέπτης, καὶ ὁμῶς κατὰ τὰς ἐκθέσεις τῶν φυσιοδιφῶν, τὸ πτηνὸν τοῦτο εἶναι ἄξιον καλλιτέρας ὑπολήψεως. Διηγοῦνται ὅτι ἐν Ὀγγαρία καὶ Βάδεν τεθείσης ποτὲ ἀμοιβῆς διὰ τὸν φονεύοντα τὰ πτηνὰ ταῦτα, τὸ προγεγραμμένον τοῦτο πτηνὸν κατέλιπεν ὀλοτελῶς τὰς δύο ταύτας χώρας, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἀνεγνώρισαν ὅτι αὐτὸ μόνον ἠδύνατο νὰ πολεμήσῃ κατὰ τοῦ χρυσοκανθάρου καὶ τῶν ἀπείρων πτερωτῶν ἐντόμων τῶν αἰγιαλῶν· ὥστε ἐκεῖνοι οἵτινες εἶχον κηρύξει ἀμοιβὰς ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τοῦ ἡναγκάσθησαν νὰ κηρύξωσιν ἔτι μεγαλειτέρας ἵνα ἐπιτύχωσι τὴν ἐπάνεδόν του.—Ὁ Μέγας Φρεδερίκος ἐπίσης εἶχε κηρύξει πόλεμον κατὰ τῶν στρουθίων, διότι δὲν ἐφείδοντο τῶν προσφιλῶν κερασίων αὐτοῦ· ἐννοεῖται ὅτι τὰ στρουθία δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀντισταθῶσι κατὰ τοῦ νικητοῦ τῆς Αὐστρίας, καὶ ἠφανίσθησαν· μετὰ δύο ὁμῶς ἔτη οὐχὶ μόνον δὲν ὑπῆρχον κεράσια, ἀλλ' ἐξέλιπον σχεδὸν καὶ οἱ λοιποὶ καρποὶ, διότι κατέτρωγον αὐτοὺς αἱ κάμβαι καὶ ὁ μέγας ἐκεῖνος βασιλεὺς, ὁ νικητὴς εἰς τόσας μάχας, ἔκρινε συμφέρον του νὰ κλείσῃ εἰρήνην μετὰ τῶν στρουθίων ἐπ' ἀμοιβῇ ὀλίγων κερασίων.

Ὅπωςδὲ ἥποτε, ὁ K. Florens Prénost ἀπέδειξεν ὅτι κατὰ τὰς περιστάσεις τὰ ἔντομα χρησιμεύουσι κατὰ τὸ ἥμισυ, πολλάκις δὲ καὶ πολὺ περισσότερον, πρὸς τροφήν τοῦ στρουθίου· ἐξ ἐντόμων δὲ ἀποκλειστικῶς διατρέφει τοὺς ἀπλήστους νεοσσούς του. Ἐν Ἡαρισίσις π. χ. ἐνθα βεβαίως τὰ λείψανα τῆς τροφῆς τοῦ ἀνθρώπου προμηθεύουσιν εἰς τὸ στρουθίον τροφήν ἄφθονον δυναμένην νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτὸ τοῦ κόπου τοῦ νὰ περιφέρεται πρὸς ἀναζήτησιν αὐτῆς, ἐν ζεῦγος ἐκ τῶν πτηνῶν τούτων ἔκτισε τὴν φωλεάν του ἐπὶ τινος ἐξώστου ἐν ὁδῷ Vivienne· συναθροίσαντες δὲ τὰ σκεπάσματα τῶν πτερῶν τοῦ χρυσοκανθάρου (τὰ ἔλυτρα), ἅτινα ἐπιπτον ἐκ τῆς φωλεᾶς, ἠρίθμησαν 1400 τοιαῦτα· ἄρα 700 χρυσοκάνθαροι καταστρέφονται πρὸς διατροφήν μιᾶς μόνης φωλεᾶς.

Ἐν Μονβίλ (τοῦ κάτω Σηκουάνα) κατεδίωκον τὰς κορώνας· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐνόησαν ὅτι αἱ ζημίαι ἃς προξενοῦσι δὲν δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς ὅσας προλαμβάνουσιν· ὥστε ἡναγκάσθησαν νὰ ἀφήσωσιν αὐτὰς ἐλευθέρως.

Εἰς τὴν τρίτην τάξιν ἀνήκουσιν ὅσα εὐεργετοῦσιν ἡμᾶς ἀνευ οὐδεμιᾶς ζημίας. Τοιαῦτα εἶναι τὰ νυκτερινὰ σαρκοφάγα ὄρνεα, οἷα ὁ νυκτοκόραξ, ὁ ἐλεός (εἶδος νυκτοκουκουβάγιας), ὁ βύας (μποῦφος) ἅτινα ἐξ ἀμαθείας ἀνοήτως καταδιώκομεν ὡς ζῶα κακοῦ οἰωνοῦ, ἐνῶ ἡ γεωργία ἔπρεπε νὰ τὰ εὐλογῇ, διότι πολὺ ἀποτελεσματικώτερον τῶν καλλιτέρων γαλῶν, καὶ χωρὶς νὰ ἐπαπειλῶσι τὸ ψητὸν καὶ τὸ τυρίον μας, τὰ πτηνὰ τῆς τάξεως ταύτης πολεμοῦσι λυσσωδῶς τοὺς μῦς, τοὺς τοσοῦτον καταστρεπτικοὺς τῶν σιτοβολώνων, καὶ καταστρέφουσιν εἰς τοὺς ἀγροὺς ἀπειραρίθμους ἀγρομῦς καὶ ἀρουραίους μῦς, οἵτινες ἂν δὲν ὑπῆρχον οἱ νυκτερινοὶ οὗτοι κυνηγοί, ἤθελον καταντήσῃ μάστιξ ἀφόρητος. Ἀναφέρων περὶ τῶν καταστροφῶν τὰς ὁποίας προξενοῦσι τὰ τρωκτικὰ ταῦτα ζῶα, ὁ Βυφφὼν δίδει ἰδέαν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ των. Εἰς τρεῖς ἐβδομάδας συνέλαβε 2000 τοιαῦτα ζῶα ἐπὶ 40 στρεμμάτων. Κατὰ τὰς παρα-

τηρήσεις τοῦ Ἀγγλοῦ φυσιοδίφου White ἐν ζεύγος ἐλεῶν (νυκτοκουκουβάγιας) καταστρέφει καθ' ἑκάστην ἡμέραν τοῦλάχιστον 150 μικρὰ τρωκτικὰ ζῶα· ποία γὰρ ἡδύνατο νὰ φέρῃ τοιαῦτα ἀποτελέσματα; — Πρὸς τοῦτοις μόνον τὰ ζῶα ταῦτα δύνανται νὰ καταδιώκωσι τὰς νυκτερινὰς χρυσαλλίδας καὶ τὰ ἔντομα τοῦ λυκαυγοῦς, ὧν πολλὰ εἶναι ἐπιβλαβέστατα.

Ἐπὶ τέλους ἔρχονται τὰ πτηνὰ τὰ μόνον ἐν τομοφάγα ἄτινα, εἶναι τὰ ὠφελιμώτερα πάντων· τοιαῦτα εἶναι ὁ κέρθιος (*grimpereaux*), ὁ ξυλοφάγος, ὁ αἰγοθήλης (λαγοβυζάστρα), τὰ διάφορα εἶδη τῶν χελιδόνων, καὶ μάλιστα οἱ θελκτικώτατοι ἐκεῖνοι μουσικοὶ τῶν ἀγρῶν, ἀηδόνες, ὑπολαίδες, χειμωνιάται, (*rouge gorge*), φοινικόουροι (κοκκινόκωλοι) καὶ λοιπὰ, ἄτινα προσφέρουσιν ἡμῖν τοσαύτας ἐκδουλεύσεις, ἀλλ' ἡμεῖς κακῶς ἀνταμείβομεν, διότι δὲν ἔχομεν ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τῆς ὠφελείας των.

Ὁ K. F. Prénosi ἀναφέρει μεταξὺ ἄλλων παραδειγμάτων ὅτι ἐφόνευσαν δέκα πετροχελιδῶνα ἀπὸ τὰς 15 ἀπριλίου μέχρις 29 αὐγούστου περὶ τὴν ἐσπέραν ὅτε ἐπέστρεφον εἰς τὴν φωλεάν των. Τὰ ἔντομα ὧν τὰ λείψανα εὐρέθησαν ἐντὸς τοῦ στομάχου των ἔφθانون μέχρι 5,432, ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι δι' ἑκάστην ἡμέραν ἕκαστον πτηνὸν ἐξηφάνισε 543 ἔντομα· μεταξὺ δὲ τῶν καταστραφέντων τούτων ἐντόμων ὑπάρχουσι τὰ τρομερώτερα δι' ἡμᾶς, ὁ τρώξ τῶν σίτων (σιταρόφειρα), ἡ πυραλὶς, ὁ χρυσοκάνθαρος, καὶ πλῆθος πολλῶν φθοροποιῶν κολεοπτέρων.

Ἰνα ἐννοήσωμεν τὴν ζημίαν ἣν προξενεῖ ἐν τῶν ἐντόμων τούτων, ἀρκεῖ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ χρυσοκάνθαρος γεννᾷ ἀπὸ 70 μέχρις 100 ὧν μεταβαλλομένων εἰς ἰσαρίθμους λευκοὺς σκώληκας, οἵτινες ἐπὶ ἐν ἡ δύο ἔτη ζῶσιν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν ῥιζῶν τῶν πολυτιμοτέρων φυτῶν. Ὁ χρυσοκάνθαρος τοῦ σίτου παράγει 70 μέχρις 90 ὧν, ἃτινα ἐναποτιθέμενα εἰς ἰσαρίθμους κόκκους σίτου, ἀναπτύσσονται εἰς σκώληκας κατατρώγοντας τὸ περιεχόμενον, ὥστε καταστρέφεται τοῦλάχιστον εἰς στάχυν ὑπὸ ἐνὸς χρυσοκάνθαρου. Ἡ πυραλὶς γεννᾷ 100 μέχρις 130 ὧν ἃτινα ἐναποθέτει εἰς ἰσαρίθμους βλαστοὺς βοτρυῶν· οἱ βλαστοὶ μαραίνονται καὶ πίπτουσιν, οὕτω δὲ μία πυραλὶς καταστρέφει ἐν τῇ γενέσει των 100 μέχρις 130 βοτρυῶν σταφυλῆς.

Ἦδη ἂν λάβωμεν τοὺς προρρηθέντας ἀριθμοὺς παραδεχόμενοι ὅτι ἐπὶ τῶν 500 ἐντόμων ἃτινα καταστρέφει εἰς μίαν ἡμέραν ἐν μόνον πτηνόν, τὸ ἐν δέκατον μόνον αὐτῶν εἶναι φθοροποιά· λόγου χάριν 40 σιταρόφθειρες καὶ 10 πυραλίδες (οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἶναι πολὺ κατώτεροι τῶν πραγματικῶν), κατὰ μέσον ὅρον τὸ πτηνὸν τοῦτο θέλει διασώσει εἰς μίαν μόνην ἡμέραν 3,200 κόκκους σίτου καὶ 1,150 βότρυας σταφυλῆς.

Ὅσον καὶ ἂν μεγαλοποιήσωμεν τὰς ἄλλας φυσικὰς αἰτίας, αἵτινες εἶναι δυνατόν νὰ ἐμποδίζωσι τὴν ζημίαν τῶν ἐντόμων τούτων· ὅσον καὶ ἂν ἐλαττώσωμεν τὴν ὠφέλειαν τῶν πτηνῶν, πάντοτε θέλει εἶσθαι ἀληθέστατος ὁ λόγος οὗτος σοφοῦ τινος. «Τὸ πτηνὸν δύναται νὰ ζήσῃ ἄνευ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἄνευ τοῦ πτηνοῦ». Καὶ ὧντως, τίς ἄλλος παρὰ τὸ μικρὸν πτηνὸν δύναται νὰ παραμονεύῃ καὶ συλλαμβάνῃ τὸν

χρυσοκάνθαρον έχοντα μήκος 5 χιλιοστομέτρων, όταν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀγροῦ τοῦ σίτου ἐτοιμάζεται νὰ ἐναποθέσῃ τὰ ὠὰ του ἐπὶ τῶν σχηματιζομένων κόκκων; Τίς δύναται νὰ συλλάβῃ τὴν τοσοῦτον μικρὰν χρυσαλλίδα τῆς πυραλίδος, όταν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ περιφέρεται περὶ τὰ κλήματα τῆς ἀμπέλου; Τίς δύναται μάλιστα νὰ κταστρέψῃ τὰ ὠὰ καὶ τοὺς μικροσκοπικοὺς ἐκείνους σκώληκας, ἐξ ὧν εἰς μόνος μελισσοουργὸς καταστρέφει πλείονας τῶν 200,000 κατ' ἔτος;

Τοὺς ἀπαραιτήτους τούτους βοηθοὺς καὶ πιστοὺς συμμάχους ὁ ἄνθρωπος εὐγνωμονῶν ἐχρεώσται βεβαίως νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του, καὶ νὰ καταστρέφῃ τοὺς ἐχθροὺς των· ἦτοι τὰ ἀρπακτικὰ ὄρνεα, ἅτινα τοὺς συλλαμβάνουσι πετῶντας τὸν ὄφιν ὅστις εἰσδύων εἰς τὴν φωλεάν των κατατρώγει τοὺς νεωσσούς των καὶ πολλάκις αὐτοὺς τοὺς ἰδίους. . . . Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος παραδόξως ἀποτυφλούμενος, φαίνεται ὁ τρομερώτερος ἐχθρὸς τοῦ ἡμέρου καὶ χρησίμου τούτου πλάσματος. Σκληρώτερος τοῦ κίρκου καὶ τοῦ ἱέρακος, οἵτινες τὰ φονεύουσι πρὸς τροφήν των, ὁ ἄνθρωπος φονεύει αὐτὰ χάριν τῆς ἡδονῆς ἣν αἰσθάνεται πρὸς τὸ φονεῦειν· ἀλλὰ τὸ πυροβόλον δὲν εἶναι τοσοῦτον καταστρεπτικὸν μεταχειρίζεται πρὸς τούτοις διάφορους μηχανὰς, δείκτυα, ἰξόβεργα, βρόχους (θηλειὰ) καὶ λοιπά· καταδιώκει μετὰ τυφλῆς λύσεως τοὺς θελκτικοὺς ἄμα καὶ ἀναγκαίους τούτους φίλους, τοὺς ὁποίους ἡ ἀγαθότης τῆς θείας Προνοίας τῷ παρεχώρησε.

Πολλὰ τῶν κυνηγίων διὰ τῶν μηχανῶν τούτων εἶναι τόσον βάρβαρα ὥστε προξενοῦσιν ἀηδίαν καὶ φρίκην· Ἀπειρα χρήσιμα πτηνὰ φονεύονται καθ' ἐκάστην μετὰ πολύωρον ἀγωνίαν διὰ τῶν παγίδων.

Ἀλλὰ πρὸς τί ἡ σφαγὴ αὕτη; Μήπως διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ τρέφεται ἐκ τῶν ζώων; ἀλλ' οὐδέποτε δυνάμεθα νὰ νομιμοποιήσωμεν τὴν καταστροφὴν τῶν μικρῶν τούτων ζώων, ὧν ἕκαστον εἶναι ἐλάχιστον τεμνάχιον πρὸς τροφήν μας· δύνανται ποτε νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τροφή τὰ ἐλάχιστα ἐκεῖνα πτηνὰ, ἅτινα οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ μικροὶ σωρὸς πτερῶν; Ἄρα οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ λαιμαργία κτηνώδης. Ἄν ὑπολογίσωμεν μὲ πόσους σάκκους σίτου, μὲ πόσα βαρέλια οἴνου καὶ ἐλαίου ἰσοδυναμεῖ μία πρῶσις πτηνῶν δι' ὧν συνηθίζομεν νὰ στολίζωμεν τὰς τραπέζας μας, θέλομεν πεισθεῖ ὅτι ὁ Λούκουλλος οὐδέποτε προσήνεγκε γεῦμα πολυτελέστερον, καὶ διὰ νὰ εὐρωμεν παράδειγμα τοιαύτης πολυτελείας, πρέπει νὰ ἀνέλθωμεν εἰς τὸν περίφημον μαργαρίτην τῆς Κλεοπάτρας.

Ἀλλ' οὐδὲ πὸ ἀθλιὸν ἐπιχείρημα ὅτι εὐχαριστοῦσι τὴν ἡδυπάθειάν των δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τοὺς κυνηγούς ἐκείνους, οἵτινες χάριν ἐπιδείξεως ἢ καὶ ἀπλῶς διὰ νὰ ἀδειάσωσι τὸ ὄπλον των πρὶν ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν οἰκίαν των, φονεύουσι τὴν ταχύπτερον χελιδῶνα, τὴν μητέρα ἴσως ἥτις φέρει τροφήν εἰς τοὺς πειναλέους νεωσσούς τῆς. Δὲν πρέπει εἰς τοὺς ἐξ ἀσκεψίας σκληροὺς τούτους ἀνθρώπους νὰ κάμῃ τις τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ χελιδὼν ἐκείνη τῆς ὁποίας τὴν ζωὴν ἀφήρεσαν, καταστρέψασα τὴν ἡμέραν ἐκείνην 500 ἔντομα ἔχει μεγαλειτέραν ἀξίαν δέκα κυνηγῶν ἐπιστρεφόντων εἰς τὴν οἰκίαν των μὲ πῆραν πλήρη κυνηγίου;

Ἄλλ' ὥς νὰ μὴ ἤρκουν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸν καταστρεπτικὸν τοῦτον πόλεμον, ἔρχονται τὰ παιδία ἅτινα μετὰ τῆς ἀνηλεοῦς ἀκηδίας τῆς συνήθους εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν, προξενοῦσι μεγίστην ζημίαν, καταστρέφοντα τὰς φωλεάς, θραύοντα τὰ ὠὰ καὶ συλλαμβάνοντα τοὺς νεωσσούς των· καὶ αὕτη εἶναι ἡ τραμεριώτερα τῶν λοιπῶν καταστροφή.

Ἀλλὰ πῶς ἀντέχουσι τὰ ἀοπλὰ ὄντα εἰς τὸν λυσσώδη τοῦτον πόλεμον;... Τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν μυστηρίων ἐκείνων ἅτινα ἐξηγοῦσι τὴν θαυμασίαν ἀγαθότητα μεθ' ἧς ὁ Θεὸς ἐπανορθοῖ ἀείποτε τὰ σφάλματα τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἐκλεκτοῦ πλάσματος αὐτοῦ.

Ο ΠΑΙΣ ΤΗΣ ΣΑΒΟΙΑΣ.

ΥΠΟ GUIRAUD.

Μετάφρασις Δ. Βρετοπούλου.

ΑΣΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἡ ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ.

Εἰς Γαλλίαν ἀναχώρει τέκνον περιπόθητόν μου,
 ἢ στοργή μου πρὸς τί χρήζει; οὐδὲν ἔχω ἰδικόν μου!
 εὐδαιμόνως ἐκεῖ ζῶσιν· ἐδῶ δὲ ἐν δυστυχίᾳ
 ὕπαγε καλόν μου τέκνον, ἀναγκαῖα ἢ θυσία.
 Ἄν τὸ γάλα τῶν μαστῶν μου πρὸς τροφήν σου ἤρκει ἔτι,
 χεῖρες αἱ καταβληθεῖσαι νὰ ἐργάζωνται εἰσέτι
 ἂν ἠδύναντο, ὦ μεῖνε, θὰ σοὶ ἔλεγον, ὦ μεῖνε,
 ἀγαλλίσεις, χαρά μου, τὸ μειδίαμά σου εἶναι
 καὶ ἐνθέρμων φιλημάτων δὲν θὰ εὕρισκον τὸ πέρας
 ἀλλὰ οἴμοι! εἶμαι χήρα, τῆς ζωῆς μου τῆς προτέρας
 ἢ χαρὰ ἐσθέσθη πᾶσα, συνεσθέσθη ἢ ἰσχύς μου
 καὶ ἡσθένησα βαρέως ἐκ τῆς λύπης τῆς πολλῆς μου.
 Εἰς πτωχοὺς τείνουσα χεῖρα, διὰ σὲ νὰ ἐπαιτήσω;
 πτωχὸν τέκνον Σαβοίας εἶν' ἀνάγκη νὰ σ' ἀφήσω.
 Ὑπαγε καλόν μου τέκνον ὅπου ὁ Θεὸς σὲ στέλλει.
 ἀλλὰ καὶ μακρὰν ὑπάρχον ἢ πτωχή σου μήτηρ θέλει
 πάντοτε νὰ ἐνθυμῆσαι τὴν φιλτάτην μας ἐστίαν·
 ὦ ἐλθέ πρὶν τὴν ἀφῆσης νὰ δεχθῇς τὴν εὐλογίαν.